

CSONGRÁDY BÉLA

„Ami összeköt”
Baranyi Ferenc 80. születésnapjára

Aligha gondolta bármelyikünk is a hatvanas évek legelején Budán, a Himfy-lépcsőn – hazafelé, az Eötvös Kollégiumba – bandukolva, hogy évtizedek múlva, amikor Baranyi Ferenc nyolcvanéves lesz, én fogom köszönteni a Palócföld hasábjain. Persze azt sem sejtettük, hogy a Pilisen 1937. január 24-én született, „tősgyökeres” pesti költő 1984 és 86 között éppen ennek a Salgótarjánban készülő folyóiratnak a főszerkesztőjeként beírja a nevét Nógrád megye szellemi életének történetébe is. Azon lap élén buzgólkodott két esztendeig, amelyik nekem – néhányunkhoz hasonlóan – a

szívem csücske gyakorlatilag megjelenése óta. S bizony nagyon örültem, amikor „ősrégi” – ez az Ő szóhasználata – barátommal együtt dolgozhattam, amikor „testközelből” lehettem tanúja azoknak a kezdeményezéseknek, amelyeket – tiszteletben tartva a helyi hagyományokat, adottságokat – bevezetett azon irodalom érdekében, amelyik – mint fogalmazta az olvasó köszöntő soraiban – a jobbért, az igazabbért, az emberibbért perlekedett mindig is. Petőfit, József Attilát, Radnóti tartva „szentháromság”-ának, számára „csak az az irodalom érdekes..., amely segít élni” – vallotta akkor is, itt is. S e szerkesztői koncepció következetesen és tisztességgel képviselt ars poeticájából fakadt, egybecsengett költői hitvallásával.

Az azóta eltelt több mint három évtized – mondhatni éppen egy emberöltő – során értelemszerűen módosultak a társadalmi viszonyok, különösen, hogy az időközben bekövetkezett rendszerváltás minden elemében felgyorsította az átalakulás dinamikáját, alaposan megforgatta az „alap és felépítmény” logikáját. Baranyi Ferenc lírájának irányultsága, mondandója azonban egy jottányit sem lett más például az 1962-es „berobbanásához”, a *Villámok balladája* című első kötetéhez, az 1966-os *Az a merészséghez*, az 1987-es *Visszaigézőhöz*, az 1991-es *Betyárbecsülethez*, a 2005-ben megjelent *A hiány kalodájához* vagy a 2015-ben napvilágot látott *Ballada a hunyázkodókról* című könyvéhez képest, az idő múltával legfeljebb érettebb, még mélyebb tartalmú lírai művek, veretes műfordítások kerültek ki – szó szerint, minthogy nem használ

számítógépet – a keze alól. S hogy a mindig markáns és egyértelmű véleménye egyszersemind a saját maga által magasra tett mérce szerinti európai értékrenddel, esztétikai minőséggel párosult, azt a 2008-ban neki ítelt – hogy sok más kitüntetése, elismerése sorából e helyt „csupán” az 1986-os Madách-díj említették – Kossuth-díj koronázza a legfényesebben.

A közelmúltban jelent meg *A béke bozótharcosa* című, *Baranyi Ferenc a XXI. században* alcímű születésnap kötet, amelyben főként pályatársak versei, prózai írásai tükrében bontakozik ki felettébb gazdag életműve, irodalom- és zeneszeretete – a Papyrusz Book és a Hungarovox gondozásában. Az utóbbi kiadó képviselőjében Kaiser László költő, dramaturg, szerkesztő írta a fülszövegben a következőket sokak, sokunk nevében is: „...azt kerestem és keresem benne, amit mindenki, tehát, ami összeköt.”

KOVACSICS ZSUZSANNA

Hold

Némán vezekel a Hold
 ezüst fejét
 mogorva felhők
 dús keblei mögé rejti
 úgy zokog
 hogy meg ne lássák
 az égi rendet
 tüzes pallossal vigyázó
 angyalok
 de azt nem tilthatja
 meg neki senki
 hogy éjjelente
 mikor alszik mindenki
 az álmok titkos
 kertjébe lopózva
 meglátogassa
 újra meg újra
 az elveszett boldogság
 kék madarát
 s a csillagos égbolt
 fénylő színpadán
 eltáncolja vele
 élete legszebb
 nász-táncát.